

חוק לתיקון פקודת מס רווחי חברות, תשי"ג — 1953 *

1. בחוק זה תהיה לכל מונח המשמעות שיש לו בפקודת מס רווחי חברות, 1947, כשיקרא להלן "הפקודה", וחוק זה ייקרא עמה כאחד, אם אין כוונה אחרת משתמעת. פירושים
2. סעיף 4 לפקודה יתוקן כך: תיקון סעיף 4
 במקום סעיף קטן (3) יבוא סעיף קטן זה:
- »(3) שר האוצר רשאי לפרסם רשימה של חברות ובה פירוט של סכום הרווחים החייבים במס רווחי חברות של כל אחת מהן כפי שנמסר בדין וחשבון שהגישה, או כפי שיקבע פקיד השומה, או בית המשפט בערעור לפי סעיף 30 או גם לפי זה וגם לפי זה, ומשעשה כן, רשאי כל אדם לעיין ברשימה כאמור במקום ובמועד שייקבעו; אולם אם משתמעת מרשימת חברות כאמור, כי היא מתייחסת לסוג פלוני של חברות או לענף משק פלוני, לא תפורסם אלא אם תכלול את כל החברות שבאותו סוג או ענף משק שנישומו לתקופות חשבוונאות המסתיימות תוך שנת כספים אחת.»
3. סעיף 5 לפקודה יתוקן בהחלפת כל המלים הבאות לאחר המלים „מס (שיקרא מס רווחי חברות)“ במלים „בשיעור של 250 פרוטות לכל לירה מאותם רווחים“. תיקון סעיף 5
4. סעיף 6 לפקודה יתוקן כך: תיקון סעיף 6
 (א) בסעיף קטן (1) —
 (1) אחרי פסקה (א) תיווסף פסקה זו:
 »(אא) הרווחים לא יכללו רווחי הון שהוטל עליהם מס הכנסה בשיעור שלא יעלה על 25% לפי סעיף 5א(9) לפקודת מס הכנסה, 1947;²»
 (2) פסקאות (ג) ו-(ט) — בטלות.
- (ב) בסעיף קטן (3), במקום המלים „שבה מסתיימת תקופת החשבוונאות החייבת במס של החברה“ יבואו המלים „הבאה בסמוך אחרי אותה שנת שומה בה מסתיימת תקופת החשבוונאות החייבת במס של החברה“.
5. במקום סעיף 8 לפקודה יבואו סעיפים אלה: החלפת סעיף 8
8. „פטור בקשר יצוא“
 רווחים שנתקבלו או שהושגו מיצוא סחורות לחוץ לארץ או ממימון יצוא כאמור, או מעסק שחלק מעסקאותיו הוא יצוא סחורות לחוץ לארץ או מימון יצוא כאמור, רשאי שר האוצר לפטור אותם מתשלום מס רווחי חברות, כולו או מקצתו.
- 8א. „פטור בקשר לאגודות שיתופיות מסויימות“
 רווחים ששומתם לעניני פקודת מס הכנסה, 1947, נערכת על פי ההוראות המיוחדות של הסעיפים 19א, 19ב או 19ג לאותה פקודה, יהיו פטורים מתשלום מס רווחי חברות.“
6. לאחר סעיף 12 לפקודה ייווסף סעיף זה: הוספת סעיף 12

¹ נתקבל בכנסת ביום ח' בניסן תשי"ג (24 במרס 1953); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בהצעות חוק 110 מיום א' בכסלו תשי"ג (19.11.52), עמ' 22.
² ע"ר מס' 1568 מיום 20.3.47, תוס' 1, עמ' 62.
³ ע"ר מס' 1568 מיום 20.3.47, תוס' 1, עמ' 77.

12א. (א) כל אדם המשלם לחברה שמושבה מחוץ לישראל, או לאדם אחר בשביל אותה חברה, כל רווחים שהם, חייב לנכות מאותם הרווחים, בעת תשלומם, מס של מאתיים וחמישים פרוטה לכל לירה, או בשיעור אחר שיקבע פקיד השומה בהודעה בכתב, אך רשאי פקיד השומה להתיר את תשלום הרווחים ללא ניכוי מס, אם הוכח להנחת דעתו כי המס שולם כבר או כי ישולם בדרך אחרת.

(ב) ניכה אדם מס לפי סעיף קטן (א), חייב הוא לשלם מיד לפקיד השומה את סכום המס שניכה ולהגיש לו דין וחשבון שבו יציין את שמה וכתבתה של החברה שלה או בשבילה שולמו הרווחים.

(ג) סכום הניכוי יעומת — לצרכי גביה — כנגד המס שיוטל על החברה שקיבלה את הרווחים האמורים.

(ד) אדם שחייב לפי הוראות סעיף זה לנכות מס ולא ניכה, או לא מסר דין וחשבון בהתאם לאמור בסעיף קטן (ב), או מסר דין וחשבון כזה, אך לפקיד השומה יש טעמים מסתברים להאמין כי הדין וחשבון אינו נכון, רשאי פקיד השומה לשום לפי מיטב שפיטתו את סכום המס שאותו אדם היה חייב לנכותו, ואין שומה זאת פוטרת אותו אדם מכל אחריות אחרת לפי פקודה זו. דין שומה לפי סעיף קטן זה — לגבי חב"רה — כדין שומה לפי סעיף קטן 25, ולגבי אדם אחר — כדין שומה לפי סעיף 55 לפקודת מס הכנסה, 1947.

(ה) הוראות סעיף זה לא יחולו על אדם האחראי לתשלום מס על הרווחים האמורים לפי סעיף 11.

7. במקום סעיף 16 לפקודה יבוא סעיף זה:

החלפת
סעיף 16

16. (1) כל חברה חייבת למסור לפקיד השומה, לא יאוחר מיום 31 באוגוסט בכל שנה, דין וחשבון על רווחיה שנוצרו בתקופת החשבונאות החייבת במס המסתיימת בכל תאריך שהוא בין האחד באפריל לשנה הקודמת ובין השלושים ואחד במרס לאותה שנה: דין וחשבון זה יפרט את כל הפרטים הדרושים לצרכי פקודה זו, לגבי אותם רווחים.

חובת מסירת
רו"ח

(2) על אף האמור בסעיף (1) רשאי פקיד השומה לדרוש מאת חברה, בהודעה בכתב להמציא לו את הדין וחשבון האמור לפני ה-31 באוגוסט כאמור בסעיף קטן (1), אך לא לפני תום 30 יום מיום מסירת ההודעה.

(3) פקיד השומה רשאי, אם הוכח להנחת דעתו שקיימת סיבה מספקת לכך, לדחות את המועד להגשת הדין וחשבון כאמור בסעיף קטן (1) או בסעיף קטן (2), הכל לפי הענין, למועד אחר שיקבע ובלבד שהחברה —

(א) תגיש במועד האמור בסעיף קטן (1) או בסעיף קטן (2), הכל לפי הענין, דין וחשבון משוער על רווחיה האמורים שיע"ך לפי מיטב שפיטתה;

(ב) תשלם על הסכום שבו עודף סכום מס רווחי חברות שהיא חייבת לשלם לאותה תקופת החשבונאות החייבת במס על סכום המס שהיא חייבת לשלם על סמך הדין וחשבון המ"שוער, ריבית של 6% לשנה לתקופת הדחיה.

(4) לא הגישה החברה דין וחשבון במועד שנקבע בסעיף קטן (1) או לפי סעיף קטן (2), או במועד אחר שנקבע במקרה של דחיה, ייוסף לסכום מס רווחי חברות שהיא חייבת לשלם לאותה תקופת החשבונאות החייבת במס, קנס בשיעור של 1% לחודש — בעד החודש הראשון של הפיגור בהגשת הדין וחשבון, ובשיעור של 3% לחודש מאותו סכום בעד כל חודש נוסף של פיגור, ובלבד שכל סכום הקנס לא יפחת מ־10 לירות. (5) תשלום קנס לפי סעיף זה לא יגרע מאחריותה הפלילית של החברה לפי פקודה זו.”

8. לאחר סעיף 18 ייוסף סעיף זה:

תוספת
סעיף 18א

18א. (1) הנציב רשאי לתת הוראות האוסרות, לתקופה שיקבע, הופעתו של אדם כנציגה של חברה, אם אותו אדם התנהג, לפי דעתו, התנהגות בלתי הוגנת בכל ענין הנוגע לפקודה זו, ובלבד שהוראה לפי סעיף קטן זה לא תינתן לפני שניתנה לאותו אדם הזדמנות להשמיע דבריו לפני הנציב; אולם מי שהופעתו נאסרה כאמור רשאי לערער, תוך 30 יום מיום מתן ההוראה, לפני ועדה שמינה שר האוצר בהודעה שפורסמה ברשומות.

(2) הנציב לא יאסור את הופעתם של עובדי החברה, של עורך דין או של אדם הראוי להתמנות מבקר חשבונות של חברה לפי סעיף 105 (4) לפקודת החברות, או לערוך בקורת של פנקסי אגודה שיתופית לפי סעיף 20 לפקודת האגודות השיתופיות.”

9. סעיף 25 לפקודה יתוקן כך:

תיקון
סעיף 25

בסעיף קטן (2), בפסקה (ג), במקום המלים „ולערוך שומה זמנית” יבואו המלים „ולדרוש את תשלום המס המגיע”, ובסוף ייוספו מלים אלה: „ודין דרישת תשלום כאמור כדין הודעת שומה לפי סעיף 29 (1).”

10. לאחר סעיף 25 לפקודה ייוסף סעיף זה:

תוספת
סעיף 25א

25א. (1) שר האוצר רשאי למנות ועדה, דרך כלל או לאזור מסויים או לסוג מסויים של חברות, שתייעץ לפקיד השומה בשימוש בסמכויותיו לפי הסעיפים 25 (2) (ב), 25 (3) ו־29; במינוי ועדה כאמור יתחשב שר האוצר בחוגים שונים שממנו מורכב הציבור.

(2) הודעה על מינוי ועדה תפורסם ברשומות.
(3) חברי ועדה לא יהיו עובדי המדינה או עובדים של עיריה או של מועצה מקומית.
(4) אין לפרסם מדינויה של ועדה או כל חומר שנמסר לאחד מחבריה בזכות חברות בוועדה, אלא בהתאם לאמור בסעיף 4.”

11. סעיף 26 לפקודה יתוקן כך:

תיקון
סעיף 26

במקום המלים „—במשך ארבע שנים לאחר תום תקופת החשבונאות העשויה להיות מתחייבת במס” יבואו המלים „או על פי בקשת חברה — תוך שבע שנים לאחר תום תקופת החשבונאות החייבת במס או — אם החברה עשתה אחד הדברים המפורטים בסעיף 43 בכל ענין הנוגע לאותה תקופת החשבונאות החייבת במס — תוך 15 שנה.”

¹ חוקי א"י, כרך א', פרק כ"ב, עמ' 155.
² חוקי א"י, כרך א', פרק כ"ד, עמ' 836.

תשלום
מפרעות על
חשבון המס

32. (1) כל חברה חייבת לשלם ב־10 ביוני, ב־10 בספטמבר, ב־10 בדצמבר וב־10 במרס של כל שנה על חשבון המס לתקופת החשבונאות החייבת במס שבה נמצא מועד התשלום מפרעה בסכום השווה ל־25% מסכום מס רווחי חברות לתקופת החשבונאות החייבת במס האחרונה של־גביה נתחייבה בתשלום מס רווחי חברות לפי סעיף 25 (2), 25 (3), 29 (4), 29 (5) או בערעור לפי סעיף 30.

(2) פקיד השומה רשאי לפטור חברה מתשלום המפרעה לפי סעיף זה, כולה או מקצתה, אם הוכח להנחת דעתו כי רווחיה בתקופת החשבונאות החייבת במס שבה משתלמת המפרעה יפחתו לעומת רווחיה שלגביהם נתחייבה בתשלום מס רווחי חברות לאחרונה כאמור.

33. (1) כל חברה תשלם בעת שהיא מגישה את הדין וחשבון לפי סעיף 16 (1) או (2), או את הדין וחשבון המשוער לפי סעיף 16 (3) את סכום מס רווחי חברות המגיע ממנה לפי אותו דין וחשבון.

(2) נמסרה לחברה הודעת שומה לפי סעיף 29 (1), חייבת היא לשלם את מס רווחי חברות המגיע לפי אותה ההודעה לא יאוחר מ־30 יום מיום מסירתה (להלן — מועד תשלום המס), אם לא הגישה הודעת השגה לפי סעיף 29 (2).

(3) חברה המגישה הודעת השגה לפי סעיף 29 (2), תשלם במועד תשלום המס את הסכום שאינו שנוי במחלוקת ואילו את יתרת מס רווחי חברות כפי שתיקבע לפי סעיף 29 (4) או לפי סעיף 29 (5), אם תהיה, לא יאוחר מ־30 יום מיום מסירת ההודעה או הצו לפי הסעיפים האמורים (להלן — המועד השני), אם לא הגישה ערעור לפי סעיף 30.

(4) חברה המגישה ערעור לפי סעיף 30, תשלם במועד השני את הסכום שאינו שנוי עוד במחלוקת ואת יתרת מס רווחי חברות שתיקבע לפי סעיף 30 (6), אם תהיה, תוך 15 יום מיום מסירת ההחלטה של בית המשפט לפי אותו סעיף.

(5) שינה בית המשפט העליון בערעור לפי סעיף 30 (7) את סכום מס רווחי חברות, יהולו הוראות אלה:

(א) שילמה החברה יותר מדי, יוחזר הסכום העודף בצירוף ריבית כפי שיקבע בית המשפט.

(ב) שילמה החברה פחות מדי, תשולם היתרה תוך 15 יום מיום מסירת פסק הדין בצירוף ריבית כפי שיקבע בית המשפט.

(6) על היתרות לפי סעיף קטן (3) או סעיף קטן (4) תשלם החברה ריבית של 6% לשנה לתקופה המתחילה ממועד תשלום המס, ובלבד שסך כל הריבית על כל יתרה לא יעלה על ארבע וחצי אחוז מסכום אותה יתרה.

(7) פקיד השומה רשאי, אם ניתנה לו סיבה מספקת לכך, להאריך את מועד הפרעון של מס רווחי חברות הנקוב בסעיף זה, כולו או מקצתו, לתקופה שימצא לנכון, ובלבד שהחברה תשלם לתקופת הדחיה ריבית בשיעור של 6% לשנה.

14. סעיף 34 לפקודה יתוקן כך :

(א) בסעיף קטן (1) —

(1) במקום המלים „לא שולם מס רווחי חברות כל שהוא במשך התקופה שנקבעה בסעיף 33” יבואו המלים „לא שילמה חברה סכום שהיא חייבת לשלם לפי פקודה זו במועד נקבע לתשלומו”.

(2) במקום פסקה (א) תבוא פסקה זו :

„(א) ייוסף עליו קנס בסכום השווה לשנים וחצי אחוז מהסכום שפיגר בתשלומו בעד החודש הראשון של פיגור, ושלושה אחוזים בעד כל חודש נוסף של פיגור”.

(ב) סעיף קטן (2) — בטל.

15. במקום סעיף 35 לפקודה יבוא סעיף זה :

35. הנציב רשאי להקטין את שיעור הריבית לפי הסעיפים 16 ו־33 ואת סכום הקנס לפי הסעיפים 16 ו־34 או לוותר על הריבית או על הקנס לחלוטין, אם הוכח להנחת דעתו כי הפיגור שגרם לחובת תשלום הריבית או הקנס לא נגרם על ידי מעשה או אי מעשה התלויים ברצונו של הנישום.”

16. אחרי סעיף 39 לפקודה יבוא סעיף זה :

39. לגבי רווחים של חברה בישראל שמקורם מחוץ לישראל ושהוטל עליהם בשטח מקורם מס רווחי חברות או מס דומה לו באפיו, רשאי שר האוצר, בצו, להקל מהטלת מס כפולה על ידי מתן פטור מתשלום המס, כולו או מקצתו, כפי שיפורט בצו.

(2) הוראות סעיף זה באות להוסיף על הסמכויות לפי סעיף 39 ולא לגרוע מהן.”

17. סעיף 40 לפקודה יתוקן כך :

במקום המלים „וקנס של חמישים לירות” יבואו המלים „לקנס של מאתיים לירות”.

18. סעיף 41 לפקודה יתוקן כך :

(א) במקום המלים „לקנס של חמישים לירות” יבואו המלים „לקנס של מאתיים לירות”.

(ב) במקום המלים „ולקנס נוסף של חמש מאות מיל על כל יום” יבואו המלים „ולקנס של 2 לירות לכל יום”.

19. סעיף 42 לפקודה יתוקן כך :

(א) בסעיף קטן (1), במקום המלים „לקנס של מאה לירות” יבואו המלים „לקנס של שלוש מאות לירות”.

(ב) בסעיף קטן (3), במקום המלים „פקיד שומה” תבוא המלה „הנציב”.

20. סעיף 43 לפקודה יתוקן כך :

(א) בסעיף קטן (1), במקום המלים „לקנס של מאתיים לירות” יבואו המלים „לקנס של אלף לירות”.

(ב) בסעיף קטן (2), במקום המלים „פקיד השומה” תבוא המלה „הנציב”.

21. על אף האמור בסעיף 21 ובסעיף 10 לחוק לתיקון פקודת מס רווחי חברות, תש"ט—
1949.

(1) ערעור על שומה לתקופת חשבוונאות החייבת במס שהסתיימה לפני יום כ"א באדר ב' תש"ח (1 באפריל 1948), שהוגש לבית המשפט המחוזי לפני יום תחילת תקפו של חוק זה, שאילולא הוראות סעיף 10 לחוק לתיקון פקודת מס רווחי חברות, תש"ט—1949, היו רואים אותו כהוגש כדיון, ולא ניתן בו פסק דין עד אותו יום — יישמע על ידי בית המשפט המחוזי, והוא ידון בו בהתאם להוראות הפקודה מהשלב שאליו הגיע הדיון ביום תחילת תקפו של חוק זה.

(2) ערעור על שומה כאמור בפסקה (1), שהוגש לשופט בית המשפט העליון לפני יום תחילת תקפו של חוק זה, ולא ניתן בו פסק דין עד אותו יום — יועבר לבית המשפט המחוזי המוסמך לפי סעיף 30 לפקודה, והוא ידון בו בהתאם להוראות הפקודה מהשלב שאליו הגיע הדיון ביום תחילת תקפו של חוק זה.

(3) ערעור על שומה כאמור בפסקה (1), שיוגש אחרי יום תחילת תקפו של חוק זה, יוגש לבית המשפט המחוזי המוסמך לפי סעיף 30 לפקודה.

22. הוראות הסעיפים 3 עד 5 יחולו על כל תקופת החשבוונאות החייבת במס המסתיימת באיזה מועד שהוא בין יום כ"ד באדר ב' תשי"א (1 באפריל 1951) ובין יום ה' בניסן תשי"ב (31 במרס 1952) ועל כל תקופת החשבוונאות החייבת במס שתסתיים לאחר מכן, אולם לא יוטל מס רווחי חברות על רווחים שהם הכנסה חייבת במס לפי סעיף 5א לפקודת מס הכנסה, 1947, שהוגשו לפני יום ד' בכסלו תשי"ב (3 בדצמבר 1951) ולא יובא בחשבון הפסד ממכירת נכס כאמור בסעיף 5א (12) לאותה פקודה שהגיע לפני המועד האמור.

לוי אשכול
שר האוצר

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

¹ ספר החוקים 21 מיום י' באולול תש"ט (4.9.49), עמ' 160.